

Evaluatie halverwege de pilot met het digitale publicatiebord in Oosterwolde

4 juli 2023

Aanwezig: A (Stichting Promotie Oosterwolde), B (Toeristisch Platform Oldebroek), gemeente Oldebroek: C (toezicht en handhaving), D en E (communicatie) en F (recreatie en toerisme)

Het digitale publicatiebord in Oosterwolde is officieel ruim een half jaar in gebruik. Voor het bord zelf is een tijdelijke omgevingsvergunning afgegeven voor 2 jaar. Het gebruik van het bord voor o.a. reclame is bij de bestuurlijke besluitvorming toegestaan in de vorm van een pilot van een jaar. Daarbij is afgesproken om deze pilot na een half jaar en na een jaar te evalueren, zowel intern als samen met de initiatiefnemers.

Het is de bedoeling dat de Reclameverordening de komende tijd wordt geactualiseerd. Daarbij zullen de ervaringen van de pilot worden gebruikt om te bepalen of en hoe de gemeente dit soort digitale publicatieborden wil toestaan.

Evaluatiepunten:

- Adverteerders en exploitatie
- Bediening van het bord
- Meerwaarde als communicatiemiddel voor gemeente en TPO
- Klachten en overlast (o.a. locatie, lichtintensiteit, inhoud advertenties)
- Voorwaarden (o.a. tijden, wisselingen, aandeel niet-commercieel)
- Overige evaluatiepunten.

Adverteerders en exploitatie

Er is voldoende en langdurige belangstelling van adverteerders. Dit komt gedeeltelijk door de lokale organisatie, waarbij men weet dat de inkomsten ten goede komen aan activiteiten in het dorp. Tot nu toe hebben zich geen landelijke adverteerders gemeld, er is voldoende lokale belangstelling. Voor de initiatiefnemers kan de exploitatie daardoor goed uit.

Er is geen zendtijd voor alle belangstellenden; daardoor lijkt er in Oosterwolde en/of de gemeente ruimte voor meer van dergelijke borden. Een goede kwaliteit van het bord is wel een voorwaarde, hoewel de meeste adverteerders niet druk bezig zijn met het optimaliseren van de effectiviteit. Het digitale bord gaat volgens A niet ten koste van adverteren via andere communicatiemiddelen.

Veel adverteerders hebben in eerste instantie een advertentie ingekocht voor 3 seconden/minuut. Vanwege de voorwaarden van de gemeente Oldebroek zijn alle advertenties naar 6 seconden gezet. De volledige cyclus duurt hierdoor langer dan 1 minuut.

Bediening van het bord

De bediening van het bord werkt makkelijk, het is een simpel systeem. Nadeel is dat het starten en stoppen van een afbeelding niet vooraf is in te stellen. Ook het schakelen tussen de doordeweekse en zondagse serie gaat niet automatisch. A zal bij de leverancier vragen of en hoe dit wel kan.

Aanpassen van de presentatie kan zonodig snel, maar was tot nu toe niet nodig doordat er geen acute situaties zijn geweest. We zouden eventueel een aparte afspeellijst kunnen instellen voor calamiteiten, die dan continu en 24 uur/dag zonder advertenties afgespeeld kan worden.

Zowel de gemeente als het TPO werkt meestal met een sjabloon, zodat de opmaak herkenbaar is en nieuwe afbeeldingen vlot zijn te maken. Daardoor kost het relatief weinig tijd.

De volgorde van de afbeeldingen is niet zo belangrijk, omdat de meeste passanten hooguit een paar afbeeldingen zien.

Meerwaarde als communicatiemiddel voor gemeente en TPO

Dit is moeilijk te bepalen. De indruk bestaat dat met dit communicatiemiddel wel mensen worden bereikt die we via andere communicatiemiddelen niet of minder goed bereiken. Het hangt er ook van af op hoeveel en welke plekken in de toekomst van dit soort borden zouden komen.

Het bord is nog niet gebruikt voor acute mededelingen (zoals brand, ongeval of vermissing).

Klachten en overlast (o.a. locatie, lichtintensiteit, inhoud advertenties)

Toen het bord net was geplaatst zijn er bij de gemeente 2 klachten binnengekomen. Deze betroffen met name het felle licht, de verkeersveiligheid, het stroomgebruik en het niet passend zijn bij het karakter van Oosterwolde. Na deze 2 klachten zijn er bij de gemeente geen klachten meer binnengekomen. Ook bij Stichting Promotie Oosterwolde en de anderen zijn geen (informele) klachten bekend, ook niet van de omwonenden.

Het bord heeft tot nu toe gelukkig niet tot ongelukken geleid en voor zover bekend ook niet tot onveilige situaties.

Het bord staat op particuliere grond van de postduivenvereniging, dus niet op gemeentegrond. Het bord staat links van de weg, terwijl rechts van de weg gebruikelijk is. Op deze plek levert dat echter geen problemen op. Er zou zelfs overwogen kunnen worden om dubbelzijdige schermen te plaatsen. De locatie bij binnenkomst van een dorp is een logische.

De lichtintensiteit van het scherm wordt automatisch afgestemd op het dag/omgevingslicht. Daardoor lijkt dit nu, na een korte gewenningsperiode, niet meer voor overlast te zorgen. De hoeveelheid licht wordt mede bepaald door de kleuren van de advertenties; donkere afbeeldingen zijn rustiger.

De voorwaarden over de inhoud van de advertenties hebben tot nu toe geen problemen of discussies, en ook geen afwijzingen opgeleverd. Het verbod van bewegende beelden is geen probleem; hooguit zouden de overgangen tussen de advertenties iets geleidelijker kunnen gaan.

Voorwaarden (o.a. tijden, wisselingen, aandeel niet-commercieel)

Aan de pilot met het digitale publicatiebord is een aantal voorwaarden verbonden. Daarbij was aangegeven dat deze aangepast of aangescherpt zouden kunnen worden als daar aanleiding toe zou zijn.

Er is onder andere een voorwaarde over de tijden waarop het bord uit moet staan: tussen 24:00 en 6:00 uur. Dit zijn voor alle partijen acceptabele tijden. Eventueel zouden de zendtijden afhankelijk van de locatie en/of het seizoen nog kunnen variëren.

Een veelbesproken voorwaarde bij de pilot is de voorwaarde dat de afbeeldingen niet vaker wisselen dan eens per 6 seconden. Daarbij is het zoeken naar het optimum tussen maximale attentiewaarde voor de adverteerders en minimale afleiding van de verkeersdeelnemers. De norm van de gemeente is gebaseerd op de aanbevelingen van het CROW, waarbij 6 seconden als minimum is aangegeven.

Volgens A storen beeldwisselingen na 3 seconden echter niet, op deze plek. Op overzichtelijke plekken waar langzaam wordt gereden kan er wellicht een kortere tijd worden toegelaten.

Een ander voorwaarde die voor een goede balans moet zorgen is de verhouding commerciële advertenties en niet-commerciële mededelingen. De gemeente ziet het bord (idealiter) als een mededelingenbord, waarvoor de advertenties nodig zijn om de kosten te dekken. Het aandeel niet-commercieel zou minstens 30% moeten zijn. Bij het bord in Oosterwolde is dit vaak niet het geval. Dit komt o.a. door het grote aantal adverteerders, terwijl er niet altijd veel activiteiten te melden zijn.

De gemeente heeft voor het pilotjaar toegezegd om 20% (= 2 van de 10 afbeeldingen per minuut) van de zendtijd af te nemen. Doordat de hele cyclus langer dan 1 minuut duurt wordt die 20% niet altijd gehaald. Wanneer de 20% van de gemeente zou vervallen dan zou het voor de Stichting Promotie Oosterwolde nog lastiger worden om aan de 30%-eis te voldoen; het is de vraag of de exploitatie dan nog uit kan.

TPO vraagt of het mogelijk is om meer zendtijd te krijgen in het hoogseizoen of een periode dat er veel te doen / te melden is. In andere perioden kan er dan minder zendtijd worden gebruikt. Dit is wat lastig te formaliseren, maar het kan wel. Gelukkig doen de adverteerders niet moeilijk over hun exacte aandeel zendtijd.

Overige evaluatie-/aandachtspunten

Wanneer er op meer plekken digitale publicatieborden worden toegestaan is er wel behoefte aan enige uniformiteit, terwijl er ook ruimte moet zijn voor technische vernieuwing en wellicht ook voor meerdere initiatiefnemers.

Welke initiatiefnemers krijgen de ruimte: alleen lokale niet-commerciële partijen, of juist 1 (commerciële) initiatiefnemer voor de hele gemeente? En wat betekent dit voor de bediening van de borden, kunnen alle borden worden aangesloten op één systeem?

Wanneer de gemeente de Reclameverordening gaat actualiseren dan moet er, zeker bij borden in gemeentelijke bermen, ook nagedacht worden over bijvoorbeeld technische eisen, leidingen, stroom, precario et cetera.

Een ander aandachtspunt is de relatie met andere borden, zoals de toeristische welkomstborden, driehoeksborden, reclame in bushaltes et cetera.

Tot vandaag was de gemeente nog in afwachting van de overeenkomst voor de afname van de zendtijd. Bij nieuwe afspraken zal dit beter en sneller moeten gaan.

Vervolg

Van deze evaluatiebijeenkomst wordt een verslag gemaakt. Deze zal gedeeld worden met het college en de raad.

De evaluatie aan het eind van de pilot staat gepland voor december 2023.

De kans is groot dat er aan het eind van de pilotperiode nog geen nieuwe Reclameverordening van kracht zal zijn. Dat betekent dat het vertonen van reclame op het bord vanaf 1 december 2023 eigenlijk zou moeten stoppen. In afwachting van het nieuwe beleid moet hier nog een oplossing voor worden gezocht, mede op basis van de evaluatie. Bijvoorbeeld door de pilot te verlengen.